

ZGORNJE GORENJSKE

Društvo za cerebralno paralizo

Datum: 12. marec 2013

POROČILO O PRIREDITVI OB DNEVU ŽENA, MATERINSKEM DNEVU IN 40. MUČENIKOV

Materinski dan je neformalen praznik posvečen materam. Praznovanje materinskega dne izvira iz ZDA, kjer ga praznujejo od leta 1910, v Evropo je navada prišla po prvi svetovni vojni. Materinski dan so v Evropi začeli praznovati po prvi svetovni vojni, vendar ob različnih datumih. Sprva je bil določen 15. maj, potem pa prestavljen na 25. marec. V Sloveniji se po drugi svetovni vojni materinski dan zaradi praznovanja dneva žena, 8. marca, praviloma ni praznoval, danes pa je spet v veljavi in se praznuje na isti dan kot Marijino oznanjenje, torej 25. marec. Po statističnih podatkih je danes v Sloveniji okoli 670.000 mater. Po podatkih statističnega urada - z izjemo lanskega leta - v zadnjih letih število rojstev kljub temu upada. Leta 2006 se je tako na 1.000 prebivalcev rodilo polovico manj otrok kot pred petdesetimi leti. Hkrati s tem se je dvignila povprečna starost mater ob rojstvu prvega otroka. Ta se je v zadnjih petdesetih letih dvignila za več kot tri leta (na 28 let). Hkrati se je dvignila povprečna starost mater ob rojstvu vseh otrok in sicer za leto in pol (z 28,2 na 29,7 leta). V zadnjih desetletjih se je spremenila tudi vloga mater, ki se danes bolj kot včasih posvečajo poklicni karieri. Po statističnih podatkih so slovenske matere v primerjavi z materami drugih držav članic EU delavno bolj aktivne. Tudi zaposlenost in plačljivost žensk je v Sloveniji v primerjavi z drugimi članicami EU nad povprečjem.

Dan žena je mednarodni praznik žensk, ki ga praznujemo vsako leto 8. marca. Je dan praznovanja ekonomske, politične in socialne enakopravnosti in dosežkov žensk. Pobudo za praznovanje 8. marca je dala nemška feministka in socialistka Clara Zetkin, rojena Eissner (1857 - 1933). Za enakopravnost žensk se je začela bojevati leta 1889, medtem ko je pobudo za dan, posvečen vsem ženskam, dala na drugi mednarodni konferenci socialističnih žensk leta 1910. Prvič so ga praznovali leta 1911 v Avstriji, Nemčiji, Švici in na Danskem, takrat še na 19. marec. Tudi v Sloveniji so ga praznovali v Trbovljah. Mednarodni dan žensk se 8. marca praznuje od leta 1917. Praznik je postavljen tudi v spomin na požar v Tovarni Triangle, kjer je leta 1911 v New Yorku izgubilo življenje prek 140 žensk.

Dan žena v Sloveniji

Tudi v Sloveniji so potekali boji za enakopravnost žensk, tako je že leta 1897 začel izhajati ženski časopis Slovenka, medtem ko je bilo prvo žensko društvo ustanovljeno leto kasneje. Pomembna je letnica 1906, ko je Marija Urbas kot prva Slovenka doktorirala in sicer iz filozofije na graški univerzi. Ženske so se že močno približale enakopravnosti s tem, ko je bila leta 1945 uzakonjena splošna volilna pravica. Leta 1974 je bilo zapisano v ustavo SFRJ določilo, da ima vsaka ženska svobodno odločanje o rojstvu otrok, tri leta kasneje pa je bila uzakonjena še pravica vsake ženske do umetne prekinitve nosečnosti iz drugih, ne le zaradi zdravstvenih razlogov. Leta 1989 je začel delovati prvi telefon v sili za pomoč ženskam in otrokom, ki so postali žrtev nasilja.

10. marec - Dan mučenikov Kot imajo ženske svoj praznik 8. marca, tako imajo tudi moški, da ne bodo izpostavljeni in sicer dva dni kasneje, 10. marca kot spomin 40. mučenikov, ki so umrli strašne smrti. Nekateri v tem vidijo celo nekakšno parodijo na praznike, ki jih praznujejo ženske.

Mučenci odgovorni za vreme

Ljudska modrost pravi, da ta dan mučencev napoveduje vreme, saj, če na ta dan ni lepega vremena, tudi 40 dni pozneje ne moremo pričakovati drugače. Po dolgoletnih izkušnjah so ljudje sklepali, da se marčevsko vreme rado drži kar nekaj časa. In prav mučenci so primerni, da prevzamejo vso odgovornost za vreme.

Rimskokatoliška cerkev se spominja svojih prvih mučencev, ki so umrli strašne smrti

Obstaja zgodba, ki govori o izvoru dneva spomina 40. mučenikov, o tem, da je bila krščanska vera v svojih začetkih zaznamovana z mučenci, med njimi tudi številnimi vojaki. Krščanska vera je bila priznana leta 313 pod cesarjem Konstantinom, in sicer najprej v vojski, zato je bilo v četah precej krščanskih vojakov. Konstantinov sovladar Licinij je bil sprva strpen do kristjanov, potem pa si je s Konstantinom skočil v lase in začela se je prava kalvarija za kristjane, saj je v njih videl sovražnike. Na podlagi odloka, po katerem bi se moral vsak kristjan pod smrtno kaznijo odreči veri, ki ga je v Kapadokiji razglasil Licinij, je bilo na smrt obsojenih 40 vojakov sloveče 12. rimske legije. Legenda pravi, da je cesarski namestnik sam prišel k " bliskoviti vojski ", da bi izpolnil cesarjev ukaz. 40 vojakov je stopilo iz vrste in so neustrašno priznali, da so kristjani ter da ni muke, ki bi jih odvrnila od Kristusa. Namestnik jih je skušal pridobiti k odpadcu z obljubami o odlikovanju in denarnih nagradah. Vojaki so mu odgovorili v Jezusovem stilu: " Kaj nam hočeš dati takega, kar bi moglo nadomestiti ono, kar nam hočeš vzeti? Predlagati nas hočeš v odlikovanje cesarju, izneveriti po njemu, ki je resnično vladar. Iz ljubezni do Boga smo pripravljene pretrpeti kakršnekoli muke ". Zaradi njihove trdnosti so trpeli v kruti smrti - počasi, brez oblačil so umirali na zamrznjenem ribniku v mrzli Armeniji. Tisti, ki so se spreobrnili so imeli pripravljeno kopališče s toplo vodo, kar je enega premamilo, pa vendar ga je zadela kap preden je prišel na toplo. Njegovo mesto je zasedel tako vojak, ki je stražil kopališče in junaških pričevalcev je bilo spet 40. Zjutraj so še živim polomili roke in noge, jih sežgali na grmadi, pepel pa stresli v reko. Na Vzhodu so bili ti neustrašeni vojaki čaščeni, medtem ko se na Zahodu praznik ni povsem prijel.

Ob navedenih praznikih smo se v ponedeljek 11. marca 2013 v popoldanskem času odpravili v Tržič natančneje v Gostilno Pr' Krvin - Nataša Jakovac s.p. Tržič, kjer nas je prisrčno sprejela prijazna lastnica. Pripravili so nam okusno kosilo. To priložnost smo izkoristili za počastitev praznikov 8. marec - Dan žena, 10. marec - Dan mučenikov in

25. marec - Materinski dan. V uvodnem delu je vse prisotne matere, žene, fante in može pozdravil predsednik društva Jernej Kocjančič ter jim ob njihovih praznikih zaželel iskrene čestitke. Zatem so za dobro vzdušje mlade kot malo starejše populacije poskrbeli Jože Tišler, Mirko Rozman in Ana Peharc iz Kulturno umetniškega društva Lom po Storžičem, ki so se brez pomislekov odzvali našemu povabilu. Zaigrala sta nam domače pesmi. Naši člani, ki jim v takih trenutkih ne zmanjka moči so se ob zvokih glasbe tudi zavrteli. Nikomur od nas se ni mudilo proti domu, kajti muzikanta sta imela toliko moči, da smo jih s težavo ustavili. Vse prisotne matere, žene, dekleta, fante in može smo obdarili z darili. Ob pristnem klepetu nam je popoldne hitro minilo.

Predvsem se zahvaljujemo Jožetu Tišlerju, Mirku Rozmanu in Ani Peharc iz Kulturno umetniškega društva Lom pod Storžičem za odlično izveden program na prireditvi ter Gostilni Pr' Krvin - Nataša Jakovac s.p. Tržič za okusna kosila.

Pripravila:
Vanda Hrovatin

predsednik

Društvo SONČEK ZGORNJE GORENJSKE je vpisan v register društev, ki ga vodi Upravna enota Jesenice /
zaporedna številka: 168 / matična številka: 1173162 / šifra dejavnosti: 94.991 / davčna številka : 52760545 /
e-pošta: soncek@telesat.si naslov: Cesta maršala Tita 65 Jesenice 4271 / telefon : 051 604 - 789 /
TR.R:03186-1000368041 / Odločba MDDSZ o vpisu v register invalidskih organizacij številka : IO - 017 / 01 /